

Nowy program „Czyste Powietrze”

W trosce o naszych beneficjentów

Robert Gajda, Zastępca Prezesa Zarządu
Kraków, 26 lutego 2025 r.

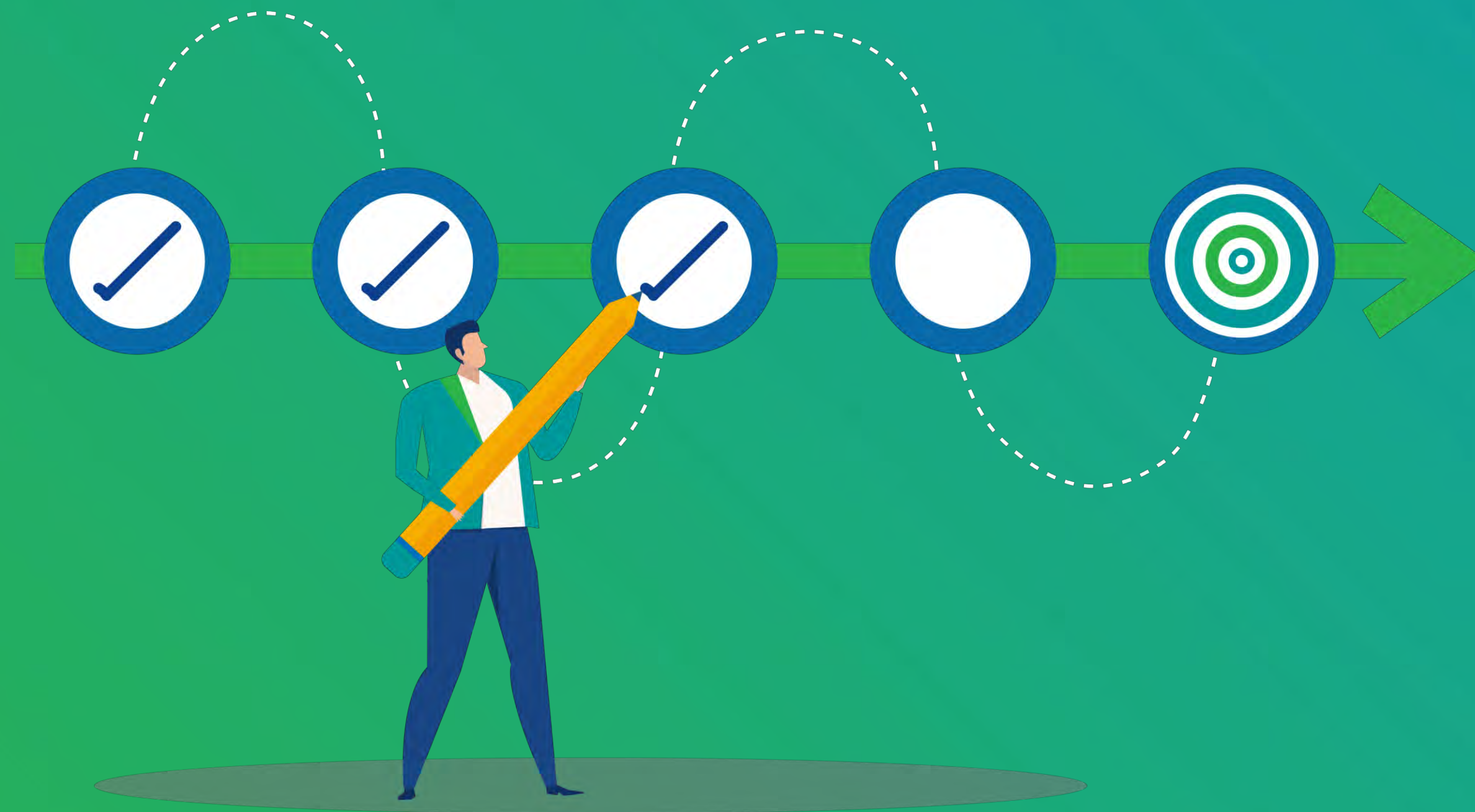
Reforma programu

- ✓ **Uszczelnienie zasad szczególnie w najwyższym poziomie dofinansowania dla najuboższych**
- ✓ **Ukierunkowanie na efektywność energetyczną budynków**
(wymagania dotyczące standardów)
- ✓ **Pozyskanie nowego źródła finansowania – Fundusz Modernizacyjny**
- ✓ **Przygotowanie nowej wersji programu:**
 - Dwuetapowe konsultacje – spotkania z poszczególnymi grupami interesariuszy: organizacje pozarządowe, samorządy, administracja, banki, WFOŚiGW (jesień 2024 r.) oraz szerokie konsultacje społeczne (9-27.12.24 r.)
 - Po konsultacjach – grupa robocza, czyli przedstawiciele NFOŚiGW, MKiŚ, BŚ oraz 4 WFOŚiGW
- ✓ **Wprowadzenie systemu operatorów**

Trzy priorytety w nowym Czystym Powietrzu

1. Priorytet ukierunkowany na prawdziwie ubogich energetycznie (1)

- ✓ Przekierowanie najwyższego poziomu dofinansowania, adresowanego do grupy beneficjentów ubogich, szczególnie na tych faktycznie borykających się z ubóstwem energetycznym.
- ✓ Warunki dofinansowania w tym poziomie:
 - kryterium dochodowe,
 - niski standard energetyczny budynku określony przez zapotrzebowanie na energię użytkową do ogrzewania.
- ✓ Celowane wsparcie dla rzeczywiście potrzebujących – nawet do 100% dofinansowania.

1. Priorytet ukierunkowany na prawdziwie ubogich energetycznie (2)

- ✓ Ogólnopolski program operatorów jako wsparcie przede wszystkim osób dotkniętych ubóstwem energetycznym.
- ✓ Beneficjent będzie musiał wykazać, iż jest właścicielem lub współwłaścicielem budynku/lokalu przez **min. 3 lata** przed złożeniem wniosku o dofinansowanie, co wyeliminuje „szybkie” przepisywanie części własności w celu uzyskania wysokiego poziomu dofinansowania.
- ✓ Możliwość uzyskania dofinansowania tylko na jeden budynek – w ramach wszystkich poziomów dofinansowania.

2. Obowiązkowy standard energetyczny budynku

- ✓ Zwiększenie racjonalności wykonywanych prac termomodernizacyjnych w ramach realizowanych przez beneficjentów przedsięwzięć.
- ✓ Zakres przedsięwzięcia w ramach programu uzależniony od standardu energetycznego budynku przed rozpoczęciem prac (zapotrzebowanie na energię użytkową do ogrzewania).
- ✓ Wymóg minimalnego standardu energetycznego, który musi posiadać budynek po zakończeniu realizacji przedsięwzięcia.
- ✓ Wymóg udokumentowania standardu energetycznego przed i po realizacji przedsięwzięcia.

3. Racjonalne wydatki – korzyści dla beneficjenta

- ✓ Ograniczenie sztucznego zawyżania kosztów kwalifikowanych w ramach przedsięwzięcia przez wyeliminowanie kosztów nieproporcjonalnych do cen rynkowych, szczególnie w zakresie termomodernizacji, wymiany stolarki okiennej i drzwiowej.
- ✓ Maksymalne kwoty dotacji w poszczególnych rodzajach kosztów kwalifikowanych oraz ograniczenie poziomu dofinansowania do prac towarzyszących niezbędnym do realizacji przedsięwzięcia, ale niebędących jego głównym elementem.
- ✓ Limity cen jednostkowych na m² powierzchni ocieplenia stropów, podłóg i ścian oraz za okna.
- ✓ Jednakowe intensywności dofinansowania dla każdego z poziomów dofinansowania.

Ankieta dla GMIN dot. programu "Czyste Powietrze"

- Ankieta w ramach konsultacji do przygotowania adekwatnego do potrzeb gmin nowego POROZUMIENIA dla GMINNYCH OPERATORÓW,
- Ankieta została przeprowadzona w formie on-line w dniach 11-18 luty 2025,
- Ankietę wypełniły 1493 gminy (ok. 60% gmin w Polsce).

Zagadnienia ankiety:

- ✓ wynagrodzenie za obsługę jednego wnioskodawcy
- ✓ wynagrodzenie pracownika gminy powiązane z obsługą programu
- ✓ potrzeby szkoleniowe i inne niezbędne wsparcie dla gminnych operatorów

Operatorzy w nowym Czystym Powietrzu

Operatorzy w programie „Czyste Powietrze” (1)

- ✓ Trwa pilotaż operatorów w programie „Czyste Powietrze” w dwóch województwach: małopolskim i świętokrzyskim.
- ✓ **Najwyższy poziom dofinansowania i prefinansowanie tylko przez operatorów**
- ✓ Zadaniem operatorów będzie **wspieranie beneficjentów** – w szczególności grupy z jednej strony narażone na nierzetelnych wykonawców, z drugiej często wykluczone cyfrowo.
- ✓ Rolę operatorów planujemy powierzyć:
 - w pierwszej kolejności **gminom**,
 - następnie innym podmiotom.
- ✓ Nabór na gminnych operatorów chcemy uruchomić jeszcze **w tym kwartale**.

Operatorzy w programie „Czyste Powietrze” (2)

Zadania operatorów planujemy podzielić na dwa etapy z odrębnymi wynagrodzeniami:

Etap I

- identyfikacja potencjalnych odbiorców wsparcia,
- wstępne oszacowanie zakresu przedsięwzięcia, kosztów jego realizacji oraz poziomu możliwej do uzyskania dotacji,
- wsparcie w przygotowywaniu wniosku o dofinansowanie,
- pomoc w wyborze przez beneficjenta profesjonalnych i uczciwych wykonawców oraz instalatorów,
- zawarcie umowy między WFOŚiGW a beneficjentem.

Etap II

- pomoc w koordynacji procesu inwestycyjnego (ustalenie harmonogramu realizowanych prac, sposobu finansowania, gromadzenie powstałej dokumentacji),
- pomoc w wyborze urządzeń i materiałów,
- zawarcie umów między wykonawcą a odbiorcą wsparcia (przedstawienie co najmniej 3 ofert wykonawców),
- nadzór nad zgodnością realizacji prac z warunkami programu,
- wsparcie beneficjentów w rozliczeniu przyznanego dofinansowania.

Operatorzy w programie „Czyste Powietrze” (3) – dyskutowane zasady

- ✓ **Odrębne porozumienie operatorskie** dla gmin prowadzących już punkt konsultacyjno-informacyjny.
- ✓ **Porozumienie ramowe** z budżetem na kolejny rok, opartym na zgłoszeniu przez gminy liczby planowanych przedsięwzięć.
- ✓ Szacowana kwota za jedno przedsięwzięcie:
 - dotychczas w pilotażu 1700 zł
 - proporcje podziału na dwie transze:
 - I etap – do podpisania umowy beneficjenta z WFOŚiGW
 - II etap – do rozliczenia przedsięwzięcia beneficjenta.
- ✓ Uwzględnienie wynagrodzeń dla osób zatrudnionych w gminie do obsługi operatorskiej.
- ✓ Dedykowane szkolenia dla operatorów gminnych.

Zachęty dla gmin, które zgłoszą się jako pierwsze.

Dofinansowane przez Unię Europejską – NextGenerationEU

Dziękujemy za uwagę
czystepowietrze.gov.pl

